

VIJESTI

Obred krštenja odraslih. U prošlom broju našeg lista javili smo da je SZO izdao 16. travnja o. g. opću odredbu o obnovljenom obredu krštenja odraslih. Ta opća odredba ima mnogo pojedinosti koje rasvijetljuju cjelokupno nastojanje oko pastoralnoliturgijske obnove. Tu je istaknuto da je svrha ovog obreda posvećenje katehetske pouke po svetim činima. Obredi se moraju vršiti sa što većom svečanošću u prisutnosti zajednice vjerdnika. Sve treba tako pripremiti da bude na duhovnu korist katekumena. Frije nego počmu obredi treba vjernicima i katekumenima rastumačiti značenje svetih čina. Po cijelom svijetu svi ovi obredi mogu biti na živom jeziku izuzevši zaklinjanja, blagoslove i formu krštenja. Ako se vidi da katekumenima ne će biti neugodno da razumiju i riječi zaklinjanja, onda može i to biti na živom jeziku. Prijevodi se moraju prirediti za čitavo područje istoga jezika, moraju biti vjerni izvorniku i odgovarati duhu živoga jezika; biskupska konferencija neka ih ne odobrava za razdoblje dulje od 10 godina tako da se ponovo mogu uskladiti s razvojem jezika (AAS 1962, 6, 310—338).

Obred posvete crkve. U novom »tipičnom ispravljenom« izdanju II dijela Rimskog pontifikala najzanimljivije su promjene u obredu posvete crkve. Dvije stvari posebno upadaju u oči: obred je skraćen i dane su upute za aktivno sudjelovanje vjernika. Dokinuti su pokornički psalmi, blagoslov »grgurovske vode« može se obaviti prije a za to biskup može delegirati običnog svećenika; dokinuta su ponavljanja (npr. kod škropljenja i mazanja). Posebne rubrike govore o »pastoralnoj pripravi«: kako dušobrižnik treba vjernicima sve prije rastumačiti i uvježbati što je potrebno. Cijeli puk treba da odgovara na zative i molitve. Biskup moli molitve okrenut prema puku. U ophodu oko crkve (samo jedanput) ide cijela zajednica vjernika a tako isto i kod prenosa relikvija (Isp. La Maison-Dieu 1962, 70; čitavi broj o posveti crkve).

Reforma kalendara. Na zadnjoj sjednici centralne komisije za pripravu koncila predložio je kardinal — državni tajnik A. Ciconi — temeljitu reformu kalendara. Po tom prijedlogu bila bi godina razdijeljena na četiri kvartala; svaki kvartal imao bi po 13 sedmica, počimao bi nedjeljom a svršavao subotom. Ne bi više bilo pomičnih blagdana. Uskrs bi bio svake godine 8. travnja. Zadnji dan godine bio bi ili ponovo subota 30. prosinca ili »prazni dan« (Bibel und Liturgie 1961-62, 5, 310—311).

40-godišnjica pučko-liturgijskog apostolata. Na Spasovo g. 1922. držao je P. Parsch u crkvi sv. Gertrude »liturgijsku Misu« (kako se onda nazivalo). Puk je tada prvi put pjevao i recitirao na živom jeziku misne tekstove. Na Spasovo ove godine bila je u Klosterneuburgu svećano proslavljenja 40-godišnjica toga događaja (Bibel und Liturgie 1961-62, 5, 310).

Misal na islandskom jeziku. Za malenu zajednicu katolika na Islandu priređeno je latinsko-islandsko izdanje misala. Ovaj misal je štampan u tiskari sestara franjevaka u gradu Stykkisholmur (Bibel und Liturgie 1961-62, 4, 245).

Pastoralna velikodušnost. Msgr. Sanschagrin, biskup Amosa (Kanada) od ukupnog broja 72 župe svoje biskupije 16 ih je pri-

družio susjednim župama (dobje je dozvolu da župnici mogu svaki dan binirati) a njihove župnike poslao u Honduras gdje je veliki nedostatak svećenika. Zajedno sa svećenicima pošli su u Honduras mnogi svjetovnjaci: profesori, učitelji, bolničari itd. (Inform. cath. intern. 1962, 170, 22).

Pomoćnici misionara. Za vrijeme ovogodišnjih ljetnih praznika pošlo je oko 300 studenata iz 29 američkih sveučilišta i visokih škola u Mexiko da pomažu dušobrižnicima jer je i u toj zemlji veliki nedostatak svećenstva (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 27, 2).

Porast svećeničkih zvanja. Broj ovogodišnjih mladomisnika u Austriji iznosi 172. Taj je broj prema broju od prošle godine za 25% veći (Schweizerische Kirchenzeitung 1962, 26, 323).

Sv. Pismo u Japanu. Broj kršćana u Japanu predstavlja neznatnu manjinu. Ipak je Japan treća zemlja na svijetu po broju raspačanih primjeraka Sv. Pisma. U tom pogledu su samo USA i Indija pred Japanom (Bibel und Liturgie 1961-62, 5, 288).

Sv. Pismo na kineskom. Pod vodstvom sicilijanskog franjevca o. G. Allegra dovršeno je prvo potpuno izdanje Sv. Pisma na kineskom jeziku. Stari Zavjet ima pet svezaka a Novi tri. Upravo je izšao iz štampe posljednji svezak (Bibel und Liturgie 1961-62, 5, 225).

Zajednička rasprodaja Sv. Pisma. Katoličko i protestantsko biblijsko udruženje Holandije organiziralo je od 19. veljače do 9. ožujka treću zajedničku rasprodaju Sv. Pisma. Oko 500 katoličkih i protestantskih kolportera — sve po jedan katolik i jedan protestant — obilazili su kuće i nudili različita katolička i protestantska izdanja Sv. Pisma. Protestantsko holandeško biblijsko društvo raspačava i katolička izdanja. Za vrijeme te rasprodajne akcije priredene su dvije crkvene svečanosti: u protestantskoj crkvi propovijedao je jedan katolički redovnik, a u katoličkoj jedan protestantski pastor (Una sancta 1962, 2, 71; Bibel und Liturgie 1961-62, 4, 224).

Bratovština sv. Mihovila (Michaelsbruderschaft) zove se ustanova koja djeluje među njemačkim protestantima a ima trostruku svrhu: leiturgia — služba Bogu, martyria — svjedočanstvo o Bogu pred ljudima, i diaconia — služba ljudima (Una sancta 1962, 1, 39).

Novi časopis. Početkom nove akademske godine porudit će Bogoslovski fakultet u Zagrebu na izdavanju stručnog bogoslovskog časopisa. Časopis bi izlazio u formatu nekadašnje Bogoslovске smotre. Pretplata će po prilici iznositi 1.000 Din po primjerku. Tko se želi pretplatiti neka to do konca rujna javi fakultetu.

Teme panortodoksne prosinode. Na panortodoksnoj konferenciji što je održana prošle jeseni na otoku Rodu odredene su teme o kojima će se raspravljati na slijedećoj prosinodi. Teme zahvaćaju cijelokupni život pravoslavne Crkve. Neke su od njih posebno zanimljive: izvori Božje objave (Sv. Pismo i predaja), pojam Crkve, nepogrešivost u Crkvi, veća upotreba Starog Zavjeta u liturgiji, razdoba čitanja Sv. Pisma u liturgiji, revizija liturgijskih zakona i liturgijskih tekstova, potpunije sudjelovanje

vjetnika u liturgiji i uopće u crkvenom životu, studij sredstava za jačanje liturgijskog života, izbor višega klera, studij sredstava za povratak monaštva prvotnom sjaju i ljepoti, post, odgoj klera, reforma kalendara, međusobni odnosi pravoslavnih crkava, odnosi pravoslavlja s katoličkom crkvom, odnosi s drugim kršćanskim crkvama, pravoslavlje i ekumenski pokret, širenje evanđeoske nauke, doprinos pravoslavlja za mir, slobodu, bratstvo i ljubav u svijetu, euthanasia, kontrola porodaca... (Una sancta 1962, 1, 62—66).

Protestantski paster mučenik. U 4. broju našeg lista (s. 208) donijeli smo vijest da njemački katolici žele da Sv. Stolica proglaši svetim mučenikom i protestantskog pastora K. Stellbrinka zajedno s trojicom kapelana koji su za vrijeme nacizma ubijeni u Hamburgu. Teolozi raspravljaju da li Crkva može proglašiti svjedokom vjere onoga koji nije pripadao pravoj vjeri. Dominikanac S. Pfürter izdao je nedavno knjigu »Der Lübecker Christenprozess 1943« u kojoj dokazuje da postoje svi uslovi da se smrt pastora K. Stellbrinka prizna za pravo mučeništvo (Una sancta 1962, 2, 69).

Ekumensko zborovanje. Ekumensko vijeće holandske omladine pokušavalo je do sada mnogo puta održati zajednički sastanak omladine odijeljenih kršćanskih zajednica s katoličkom omladinom. To je ove godine prvi put uspjelo. Na zboru omladine u gradu Eindhovenu uz embleme ekumenskog pokreta lepršale su i vatikanske zastave (Una sancta 1962, 2, 71).

Kardinal Bea. Predsjednik sekretarijata za zbliženje kršćana kardinal Bea radi vrlo intenzivno. Izgleda da je on držao više konferencija kroz ove dvije godine nego svi kurijalni kardinali zajedno kroz pola stoljeća (Inform. cath. intern. 1962, 168, 5).

Ekumenska nastojanja u Francuskoj. Francuski episkopat je imenovao Msgra Martina, nadbiskupa Rouena, da rukovodi i nadzire sva nastojanja sa strane katolika u Francuskoj za zbližavanjem svih kršćanskih zajednica. Pod njegovim vodstvom sastalo se u tu svrhu u Lyonu 24. do 27. travnja o. g. četrdeset svećenika koje su izabrali biskupi (Inform. cath. intern. 1962, 168, 9).

Zajednički studij. Sveti Zbor sjemeništa i sveučilišta ovlastio je rektore i upravitelje crkvenih zavoda da mogu u svoje institute primati studente kršćane koji nisu katolici. Za to je do sada bila potrebna posebna dozvola Sv. Stolice (Inform. cath. intern. 1962, 170, 5).

Ekumenska komisija. Kardinal Leger, nadbiskup Quebeca, imenovao je 9. svibnja o. g. komisiju od devet članova, od kojih su dva svjetovnjaka, za usklađivanje ekumenskih nastojanja u njegovoј dijecezi (Inform. cath. intern. 1962, 170, 22).

Interkonfesionalno bogoslužje. U Aleksandriji je nedavno sudjelovalo kod zajedničkog bogoslužja oko 1.500 pripadnika različitih kršćanskih zajednica sa svrhom da »zajedno s Kristom mole Kristovu molitvu za jedinstvo«. To se bogoslužje sastojalo od čitanja Sv. Pisma, molitava na različitim jezicima, pjesama i propovijedi. Iz Kaire je došao katolički patrijarh Kopta. Uz aleksandrijskog latinskog apostolskog vikara bila su prisutna tri grčko-pravoslavna biskupa i jedan predstavnik hijerarhije odijeljenih Kopta (St. Pöltner Kirchezeitung 1962, 25, 2).

Interkonfesionalne duhovne vježbe. Na duhovnim vježbama za katoličke svećenike u Glenmontu (USA) sudjelovale su grupe pravoslavaca, protestanata i anglikanaca. Jutarnje nagovore je držao jedan isusovac a popodnevne jedan protestantski pastor (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 26, 2).

Izjava carigradskog patrijarha. Prigodom posjeta Msgra Willebrandsa, tajnika sekretarijata za veze među kršćanima, carigradskom patrijarhi Atenagori I, rekao je patrijarh: »Mi uopće nismo duboko odijeljeni, nego samo na površini. Mi imamo istu vjeru, iste sakramente, iste mučenike, iste svece« (Quartalschrift 1962, 3, 233).

Vladanje prema inovjercima. U korizmenom pastirskom pismu nadbiskup Liverpoola iznosi kako vjernici moraju izbjegavati svako neslaganje i nepovjerenje prema pripadnicima drugih vjerskih zajednica. Za to je dao sedam načela od kojih prvo glasi: Ne prigovaraj nikada nekatolicima da njihova vjera nije prava (Herder-Korrespondenz 1962, 8, 365).

Prelazna Crkva. Predstavnici anglikanskog društva sv. Križa u Oxfordu posjetili su Sv. Oca i predložili mu plan tzv. »prelazne Crkve« s ciljem da se postepeno združe s katoličkom Crkvom (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 25, 2).

C. Craig kod Sv. Oca. Poglavar prezbiterijansko-kalvinističke Crkve C. Craig bio je 28. ožujka ove godine u polsatnoj audijenciji kod Sv. Oca (Herder-Korrespondenz 1962, 8, 265).

Dan molitve za Izraelce. Njemački ogranač pokreta »Pax Christi« proveo je blagdan Mladenaca 1959. kao dan molitve za Izraelce. S različitim strana je predloženo da bi se to općenito uvelo svake godine (Herder-Korrespondenz 1962, 8, 339).

Izraelski promatrač na koncilu. U srpnju je stigao u Rim šef odsjeka za odnose s kršćanima u izraelskom ministarstvu vjere Dr Chaim Wardi. On će pratiti rad koncila i interesirati se posebno za ona pitanja koja se odnose na Židove (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 26, 2).

Katedrala u Conventry. Za vrijeme rata, 14. studenoga 1940, nacistički bombarderi su potpuno uništili engleski grad Conventry zajedno sa srednjovjekovnom katedralom. Novoizradena katedrala postala je simbol bratstva i dobrih odnosa među narodima i vjerskim zajednicama. Neposredno iza rata uz križ nad ruševinama sastala se njemačka i engleska omladina u duhu kršćanske bratske ljubavi. Njemačka je omladina odmah sakupila prilog od 100.000 maraka za obnovu katedrale. U prvoj izgrađenoj kapeli vršila se služba Božja na engleskom i njemačkom jeziku. Na svečanost posvete katedrale, 25. V o. g., bio je pozvan njemački ministar E. Lemmer. Anglikansku Crkvu zastupala je kraljica Elizabeta i kenteberiški nadbiskup. Među gostima na počasnom mjestu bili su poslanici 43 države (Feuerreiter 1962, 12, 27).

Koncil kao misterij. Nadbiskup Mechelna i Bruxellesa kardinal Suenes u ovogodišnjem korizmenom pastirskom pismu nalaže da je koncil misterij u onom smislu u kojem o misterijima piše naš suradnik Filip Kavčić u ovom broju našeg lista. Kardinal doslovno piše: »Koncil je misterij milosti za Crkvu i svijet: misterij vjere, misterij ufanja i misterij ljubavi« (Herder-Korrespondenz 1962, 8, 346—347).

Porast redovništva. Kroz godinu 1961. broj redovnika u svijetu povećao se preko 5.000. Danas su najbrojnije redovničke zajednice: isusovci (35.086), franjevci (26.876), salezijanci (21.048), braća kršćanskih škola (17.560), kapucini (15.708), benediktinci (11.550), dominikanci (9.841), redemptoristi (9.030), maristi (8.974), misionari oblati (7.505) a zatim dolaze drudi redovi (Inform. cath. intern. 1962, 168, 5).

Katolička sveučilišta. Nekoć su sva sveučilišta bili crkvene ustanove. Najstarija sveučilišta osnovala je Crkva: Salermo (1050) a zatim Bolonja, Pariz (Sorbona), Oxford, Cambrige, Padova, Prag, Tuluza, Salamanka, Beč, Leipzig, Krakov... Tek poslije humanizma osnovana su i druga sveučilišta. Razvoj prilika od 19. st. ovamo zahtijevao je osnutak mnogih isključivo katoličkih sveučilišta. Najstarije katoličko sveučilište koje radi neprekidno od svoga postanka do danas je sveučilište u Manili (osnovano 1645). Zatim su redom sveučilišta u Luvenu (prvi put osnovano 1425, obnovljeno 1833), Pariz (1875), Lille (1876), Quebec (1876), Lyon (1886), Tuluza (1889), Ottawa (1889), Washington (1889), Maynooth (1896), Comillas (1904), Tokio (1913), Milan (1920), Lublin (920), Nimwegen (1923), Montreal (1927), Santiago-Chile (1930), Bogota (1937), Salamanca (1940), Lima (1942), Medellin (1945), Sao Paolo (1947), Rio de Janeiro (1947), Porto Alegre (1950), Quito (1954), Niagara Falls (1956), Campinas (1956), Cherbrooke (1957), Chicago (1957), Havanna (1957), Leopoldville (1957), Pamplona (1960), Buenos Aires (1960), Guatemaala (1961), Nicaragua (1961), Valparaiso (1961). Ovdje nisu pobrojeni papinski i redovnički ateneji u Rimu (Quartalschrift 1962, 3, 238—240).

Misijski kongres. U Lyonu je od 9. do 13. svibnja o. g. održan međunarodni misijski kongres u spomen stogodišnjice smrti Pauline Jaricot (Inform. cath. intern. 1962, 167, 3—4).

Djela T. de Chardina. Vrhovni Zbor sv. Oficija izdao je 30. o. g. opomenu biskupima, redovničkim starješinama, rektorma sjemeništa i sveučilišta da čuvaju omladinu od pogibeljnih nauka koje se nalaze u djelima T. de Chardina, svećenika DI koji je umro pred sedam godina, i u djelima njegovih učenika (Glaube und Leben 1962, 27, 482).

Tajna smrti. Suvremeni bogoslovski pisac K. Rahner ističe da se u bogoslovskim spisima vrlo malo piše o smrti: »U današnjoj teologiji uglavnom se hladno uči da je smrt kazna za istočni grijeh. I to je gotovo sve« (Schriften zur Theologie I, 21). U bogoslovskim krugovima vrlo je zapažena knjiga L. Borosa »Mysterium mortis« u kojoj iznosi ovu nauku: Na smrti ima svaki čovjek mogućnost da izvrši prvi potpuno lični čin. Smrt je čas svijesti, slobode, susreta s Bogom, konačne odluke. Na smrti imaju svi ljudi mogućnost za slobodnu odluku, pače i pogani i neskrštena djeca i oni koji naglo umiru. Svak se može slobodno opredijeliti za Boga ili protiv njega. To je jedna od najvedrijih teza moderne teologije (Orientierung 1962, 10, 109—111, 120).

PITANJA I ODGOVORI

1. U 3. broju ovogodišnje »Službe Božje« (str. 154) donijeli ste vijest o izmjeni u Kodeksu rubrika tako da je dozvoljena »vanjska

svečanost za mnogo veći broj svetkovina nego do sada». Zanimaju me na koje je svetkovine takova svečanost dozvoljena.

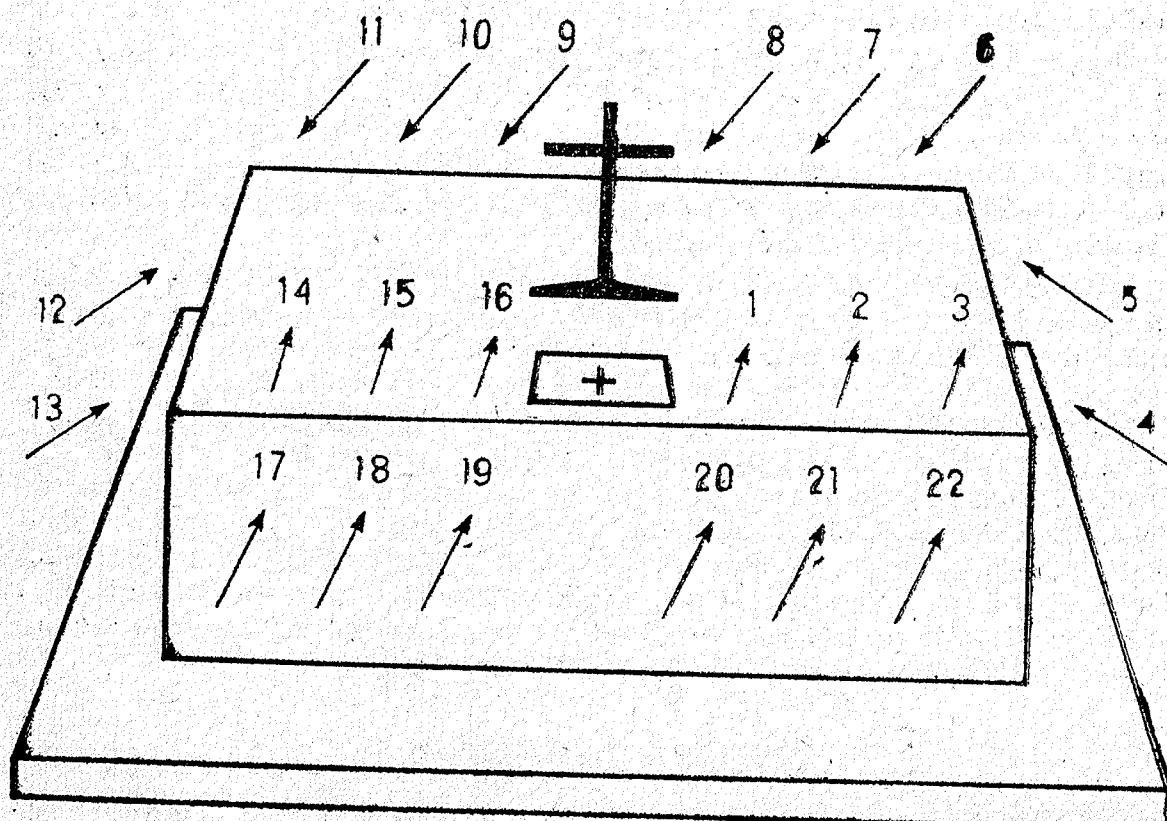
Odgovor: Prema spomenutoj izmjeni (AAS 1962, 51) po sebi je dozvoljena takova svečanost za blagdane Srca Isusova, BDM od Ružarija (1. nedj. listopada), Svjećnicu (ako se po dozvoli Sv. Stolice prenosi blagoslov svjeća u nedjelju), Zaštitnika naroda, pokrajine biskupije i mjesta, Zaštitnika reda i redovničke provincije, Zaštitnika ustanova, godišnjice posvećenja i naslova vlastite crkve, naslova i utemeljitelja reda. Po dozvoli Ordinarija mjesta dozvoljena je vanjska svečanost bilo koje svetkovine koja je zapisana u općem ili vlastitom kalendaru ako se za tu svetkovinu svijet sakuplja nešto više u crkvu. U svim tim prigodama dozvoljena od vanjske svečanosti votivna Misa II reda; ako je ta zapriječena, onda se doda molitva zapriječene Mise na Misi dana pod istim završetkom osim na najveće svetkovine (navedene pod 1, 2, 3 i 8 na tablici prednosti).

2. Broj 266 novog Kodeksa rubrika spominje da se na pokorničke dane na Primi kleči na molitve (ad orationes). Zašto je tu plural kad je na malim urama uvijek samo jedna molitva?

Odgovor: Osim glavne molitve na svršetku Prime ima još jedna molitva (Dirigere). Do sada preko nje nije trebalo klečati a po novim rubrikama treba.

3. Čuo sam da je izišao novi propis o kađenju oltara. U čemu je ta novost?

Odgovor: Doista prema obnovljenom Redu služenja sv. Mise mora misnik, gdje je zgodno obići oko oltara, kaditi obilazeći kako to pokazuje ovaj crtež.

4. Naš svijet blagoslivlje sol uoči Bogojavljenja i tu sol siplje u običnu vodu pa će njom škropiti kuću, životinje, dočikati svećenika koji pričešće bolesnike... Je li to pravilno?

Odgovor: Starodrevni je običaj da kršćani mnoge blagoslovine nose svojim kućama i upotrebljavaju ih u pobožne svrhe. To je sasvim opravданo jer se u nekim molitvama izričito ističe prošnja da Bog zaštiti sve ono što dode u vezu s blagoslovljenim stvarima. Svetak dakle radi to pravilno, prema nakani Crkve.

5. Po običaju susjednih župa polazimo u korizmi jedan drugome na ispomoć prigodom uskrsne ispovijedi. U svim drugim župama to je obični dan, no kod jednog subrata to je već godinama nedjeljom poslije podne od 3 sata i ponedjeljak do podne. Radi te pomoći moram uvijek svake godine ispustiti večernju Misu u filijali na kojoj bude oko 200 vjernika i poći k njemu na ispomoć. Večernju Misu prije toga ne mogu imati jer u 3 sata kod njega već počinje ispovijed a večernja Misa može najranije započeti od 4 sata. Ja sam mu kao i ostali kolege govorili da i on kao i mi premjesti uskrsnu ispovijed na obični dan, no on ostaje kod svoga da kod njega mora biti nedjeljom jer da imade dosta radnika. Ja kao i ostali kolege ne vidimo razloga unatoč tog njegovog obrazloženja da se ne bi moglo to obaviti običnog dana jer mi ispvijedamo od 3 sata popodne do 10 sati navečer i ujutro od 5 pa do 9 sati prije podne. Kako je sada euharistijski post samo tri sata, ti radnici kad dođu s vlakom s posla u 3 sata popodne, cdnosno 5 sati popodne ili 7 sati uvečer još uvijek se mogu ispvijediti i pričestiti do 10 sati navečer. Ovako 200 vjernika ostaje bez sv. Mise radi te pomoći u susjednoj župi. Ipak moram ići jer inače ne će mi doći k meni u pomoć. Molim vaše mišljenje tko ima pravo i da li je pomoć susjednom kolegi da on opet dode k meni dostatan razlog da 200 vjernika ostane bez nedjeljne Mise. Tako je to već godinama. Da li taj običaj ispričava svećenika od celebriranja večernje Mise?

Odgovor: Drago nam je da čitaoci postavljaju što više pastoralnih pitanja kao što je ovo na koje odgovaramo. Teško je nama izdaleka rasuditi konkretne prilike i razloge župnika koji hoće da se u njega ispovijeda nedjeljom. Svakako razlog da se ispovjede i radnici koji su tu nedjeljom nije bez vrijednosti. U radne dane radnici se umorni povrate s rada te se teško mogu skloniti da istoga dana pristupe na sakramente. Ovo je teoretski, općenito a konkretno u praksi imao bi da razvidi, prosudi i odluči Ordinarij. Ako li ovo ne uspije onda napominjemo da se popodnevna Misa prema tumačenju moralista vjerojatno može reći i prije 4 sata. Doduše »Christus Dominus« odreduje za večernje Mise početak u 4 sata, ali motu proprio »Sacram communionem« koji je modificirao i konstituciju i odnosnu instrukciju ne govori više de Missis vespertinis nego de Missis postmeridianis. A postmeridie celebrat i onaj koji započne Misu u 12 sati. — Ako konačno i ovo ne vrijedi onda mislimo da je važnije ispvijedanje svijeta a posebno radnika nego slušanje Mise jer je slušanje Mise iuris ecclesiastici a ispvijed i pričest iuris divini. Pogotovo kad taj običaj nije bez razloga zaveden i zadržan (o. K. N.).

6. Ali smeta mašnika, ki imata isti dan vsak zase mašo obletnico za rajne, »Reši me« odpeti skupaj? Ali pa mora »Reši me« odpeti vsak zase po svoji maši?

Odgovor. Glede odveze nad truplom ali mrliškim odrom ali mrtvaškim prtom pravi novi zakonik rubrik v številki 401: »Odveza nad truplom ali odrom: a) mora biti po pogrebni maši, b) je lahko po drugih črnih mašah, in c) je lahko iz pametnega vzroka tudi po drugih mašah. — Na osmino ali obletnico ali podobno na sedmi, trideseti dan »Reši me« torej ni ukazano odpeti. Ker so po rubriki 400 vse vrste črnih maš lahko pete ali tihe, se zdi, da odveze nad truplom ali prtom ni ukazano peti, temveč jo moremo tudi le glasno moliti. (Prim. Polykarpus Radó, Enchiridion liturgicum I, Herder 1961, str. 507). Praktično je svetuje, naj vsak po svoji maši »Reši me« odpoje, če je bila maša peta, in odmoli, če je bila maša tiha.

7. Ali mora duhovnik iti po mrliča na dom in ga spremljati v cerkev od doma, ali pa je dovolj, da ga počaka pri cerkvi?

Odgovor. Rimski Obrednik pravi, da se duhovniki zbero v cerkvi in na znak z zvonom odidejo »k hiši umrlega«. Pri nas veljavni Obrednik (knjižica Pogrebni obredi v lavantinski in ljubljanski škofiji) pa pravi, da se duhovščina »napoti k hiši umrlega ali na kraj, kjer leži mrlič«. Če je dom umrlega daleč, gre po krajevnem običaju duhovščina navadno do znamenja sredi vasi ali blizu cerkve. Ohranite dosedanji zakoniti krajevni običaj!

8. Ali morajo med pogrebno mašo brez mrliča ali med mašo na osmino ali obletnico pri mrličem odru ali pri prtu goreti sveče?

Odgovor. Obrednik o tem ne govori. V naši škofijah postavijo zraven tudi svečnike — pač zato, da sveče na njih med mašo gore. Če bi jih ne prižigali, bi verniki to tolmačili kot skopost ali zanikrnost.

9. Ali se mora pri »Reši me« po maši, ko ni mrliča, porabljati ogenj ali smemo opraviti odvezo brez njega?

Odgovor. Obrednik jasno govori, da je treba pri »Reši me« pokropiti in pokaditi. Torej je potreben ogenj.

10. Koliko sveč mora goreti pri nedeljski župnijski maši? Ali zadostujeta tudi dve, ali morajo biti štiri, kakor nekateri trdijo?

Odgovor. Dosedanje splošne rubrike misala in Caeremoniala Episcoporum so predpisovale: dve sveči za taho mašo, štiri ali šest za peto mašo, šest za slovesno mašo, sedem za ordinarijevo pontifikalno mašo. Odlok obredne kongregacije z dne 18. avgusta 1949. zahteva za slovesno mašo vsaj štiri. — Glede na slovesnost smemo prižigati več sveč, za župnijsko mašo štiri. Tako govore dekreti obredne kongregacije. — Škofovská konferencia v Zagrebu je jeseni 1959. določila: pri tihu maši morata goreti dve voščeni sveči, pri peti (ko duhovnik poje) štiri, pri slovesni (asistirani) šest, pri pontifikalni sedem in pred izpostavljenim sv. R. t. vsaj šest voščenih sveč.

Kristovu crkvu obasjava svijetlo. Nije to svijetlo znak večernjeg sumraka nego jutarnje zore koja naviješta početak vedrog dana.

Ivan XXIII